

Septembro 2016

SVENSKA ESPERANTOTIDNINGEN

La Espero

2016:3



100-jubileo en la Asocio Esperanta en Gotenburgo

Inga Johanson, Latif alSharif kaj Margareta Andersson vizitis Ture kaj lian filon Leif por gratuli Ture al la 100-jariĝo.

Vi trovas ilian raporton sur la lasta paĝo.

Anna-Maria Lange

1933-04-24 – 2016-07-29



Anna-Maria Lange, je la aĝo de 83, forpasis post longa malsano. Ŝi estis longtempa kaj grava esperantisto en la klubo de Lund.

Fotis ALÅ dum kristnaska festo en 2010

Du medlem!

Ett tillfälle kvar att köpa esperantoböcker billigt:

Esperanto-Centro
Vikingagatan 24, Stockholm
(T-bana S:t Eriksplan,
pendeltåg Karlberg)

Lördagen
24 september 2016
kl 12-15

Rea-böckerna säljs bara vid personligt besök.

Kontakt:
Ulla Luin, 08-7128291.

Organ för Svenska Esperantoförbundet

ISSN 0014-0694

2016 • 104-a jarkolekto

Fondita en 1913

Redaktion: Bengt Olof Åradsson och Olof Pettersson**Frågor om prenumeration, adressändringar o. dyl.:**

Box 2276, 103 17 Stockholm, tel. 08-34 08 00.

svenska@esperantoforbundet.se

E-post till redaktionen: laespero@esperantoforbundet.se**Ansvarig utgivare:** Leif Nordenstorm**Utformning:** Omnibus Typografi & Bengt O Åradsson**Tryck:** Pingvinpress, Råå**Prenumeration:** 200 kr.

Prenumerationsavgiften för La Espero ingår i medlemsavgiften.

Plusgiro 20 12-3, Esperantoförbundet.

ESPERANTOFÖRBUNDET

Besöksadress: Esperanto-Centro, Vikingagatan 24,

113 42 Stockholm, tel. 08-34 08 00

Postadress: Box 2276, 103 17 Stockholm**E-post:** svenska@esperantoforbundet.se**Nätsida:** www.esperantoforbundet.se**Öppettider:** Esperanto-Centro har begränsade

öppettider. Ring i förväg!

Plusgiro: 20 12-3, Esperantoförbundet**IBAN-konto:** SE50 9500 0099 6034 0002 0123**Medlemsavgift:**

Direktansluten medlem 200 kr.

Ungdomsmedlem (max 20 år) 100 kr. Medlemmar

under 30 år är samtidigt medlemmar i SEJU,

Sveriges Esperantisters Ungdomsförbund.

Hel familj 300 kr (inklusive ett exemplar av La Espero.

Tilläggs-exemplar kostar 100 kr/år).

UEA-avgifter och prenumerationer: Leif Holmlund,

Kågevägen 40 B, 931 38 Skellefteå, tel: 0910-733810

ESPERANTOFÖRLAGET

Adress: Box 2276, 103 17 Stockholm**Postgiro:** 578-5**Nätsida:** www.esperanto-gbg.org/eldona/**E-post:** eldona@esperantosverige.se**Telefon:** 070-5850054

ESPERANTOGÅRDEN

Adress: Esperanto-Gården, 680 96 Lesjöfors,**Nätsida:** www.esperantogarden.se**E-post:** info@esperantogarden.se**Telefon:** 0590-309 09

Manus till La Espero

sänds till Bengt Olof Åradsson

Nygatan 10A; 281 48 Hässleholm; tel 070-200 4574

e-post: laespero@esperantoforbundet.se

	<i>Stoppdatum</i>	<i>Utkommer senast</i>
Nr 1	1 februari	1 mars
Nr 2	15 maj	5 juni
Nr 3	20 augusti	15 september
Nr 4	1 november	1 december

Utgivningsplanen är preliminär. Den som har brådskande information som måste komma ut senast ett visst datum bör ta kontakt med redaktören i god tid innan. sv

Fler medhjälpare i kongresskommittén sökes!

SEF:s styrelse har haft sitt första ordinarie möte efter sommaren. Vi blev då tvungna att konstatera att årets kongress resulterade i ett mindre underskott och att vi inte lyckats få fram en komplett LKK (Loka Kongresa Komitato) för arbetet med nästa års kongress. Dan Palm får ensam, tillsammans med styrelsen, sköta arbetet. Efter Uppsalakongressen, som styrelsen skötte, konstaterade vi att mycket av det egentliga styrelsearbetet fick ligga för fäfat det året eftersom ingen mäktade med att sköta båda uppgifterna samtidigt. Detta leder till att vi åter aktualiserar frågan om vi (SEF) överhuvudtaget ska organisera kongresser i framtiden, då intresset inte verkar vara speciellt stort, varken för att hjälpa till med anordnandet eller att delta i de årliga arrangemangen. SEF består ju inte bara av styrelsen!

Fler aktiva utanför styrelsen sökes!

Under funktionärsträffen i Udenäs 17-18 september vill vi med klubbrepresentanter och andra intresserade bl a diskutera frågan om kongressernas vara eller icke vara, hur de bör utformas och om någon grupp utanför styrelsen kan bildas för att ansvara för dem.

En annan viktig fråga är att skapa en grupp som kan arbeta med informationsfrågor. Det har vi försökt med tidigare, bl a genom träffen i Skövde, men tyvärr inte lyckats. Ska vi förbli en sluten grupp med ett konstigt språk eller ska vi berätta för omvärlden vilket fantastiskt kommunikationsmedel esperanto är? Du väljer.

Centralt hanterad medlemsavgift?

Medlemsuppbörderna är en annan fråga som vi vill ta upp under funktionärsträffen, samt kontakten mellan klubbarna och SEF-styrelsen. Vi har ju redan tidigare erbjudit oss att ta hand om inkasseringen av alla medlemsavgifter och därefter till klubbarna redovisa deras andel. Fundera på hur er klubb vill ha det! För direktmedlemmarna kommer vi att införa rutinen att skicka faktura på medlemsavgiften, eftersom det nya bokföringssystemet ger möjlighet till detta. Många av er har ju efterlyst ett särskilt papper eller inbetalningskort och inte bara en uppmaning i tidningen.

Styrelsen

Arets kongressort 2017 är ett historiskt minnesmärke. Vi, eller de flesta, kommer att bo på Forsviks vandrarhem, som är en gammal arbetarlånga med bevarade lägenheter. Där kommer några möten med få deltagare också att äga rum. I övrigt förläggs aktiviteterna till lokaler i det gamla brukskontoret.

Forsvik med omgivning är en naturskön trakt: Göta kanal går genom byn, de tre Tivedensjöarna Uden, Viken och Örlen har sina utlopp där. Det finns goda möjligheter att hitta en plats att slå sig ner och meditera över hur det kan ha varit någon gång i ett fördolt skede, då människor slog sig ner här, då man började utnyttja det första vattenhjulet och en industriell era startade. Eller livet vid kvarnen, som 1410 donerades till Vadstena kloster, eller hur sågen levererade virke till byggandet av Vadstena slott drygt 100 år senare.

Guillou valde också Forsvik som boplatz för sin romanhjälte Arn. Mer om historien kommer på plats.

Boende

Vi kommer att hyra hela vandrarhemmet i Forsvik. Byggnaden har två plan. Där finns 12 dubbelrum så det ger 24 bäddar. Rummen är stora och i de flesta rummen finns det även 1 våningssäng placerad. Så totalt finns det

37 bäddar. Det finns även 5 extra sängar att tillgå. Fyra rum, två på varje plan, har kök, egen dusch och toalett. På nedre plan finns, förutom reception, frukostkök, frukostmatsal, gemensamt kök, matrum, sällskapsrum, två toaletter utan dusch och tre toaletter med dusch. På övre plan tre toaletter med dusch. Man kommer att kunna välja om man vill köpa till frukost eller om man vill ordna den själv.

Om du vill ordna ditt boende själv så finns hotell, B&B och vandrarhem i bl a Forsvik, Karlsborg och Udenäs.

Kongresslokalerna

ligger i gamla brukskontoret på andra sidan gatan, där vi också kommer att ordna med lunch och fika, eventuellt även kvällsmat.

Utflykt

Vi håller på att undersöka möjligheterna till en båtutflykt på Göta Kanal. I första hand som transport från järnvägsstationen i Töreboda, eller på någon av sjöarna som omger Forsvik. Även en tur till den näraliggande Tivedsskogen är en möjlighet.

Att ta sig hit

För den som åker tåg är Töreboda lämpligaste station. Alternativet är Karlsborg men då blir det buss från Skövde. Vi kommer att samordna



Forsviks bruk.
Foto: Harri Blomberg / Wikipedia

skjuts från/till Töreboda under förutsättning att vi får veta era ankomsttider. Eventuellt kommer färden till Forsvik att ske med båt. ◆

Manuella slussen.
Foto: TS Eriksson /Wikipedia



Impresoj de la sveda kongreso en Pollando

En majo ĉijare mi ekveturis al Gdansk por partopreni en la ĉiujara kongreso de Sveda esperantofederacio. Mi veturis kaj ankaŭ reveturis ŝipe de Nynäshamn kun grupo de esperantistoj, inter ili kelkaj kiujn mi renkontis por la unua fojo. Dum agrabla posttagmezo kaj vespero enŝipe sentis kiel la kongreso jam komencis!

Vojaĝi kun aliaj esperantistoj al kongreso estis la unua fojo por mi, kutime mi renkontas la aliajn veninta en kongreso, sed nun mi spertis ke estas multaj avantaĝoj alveni kune. Ankaŭ praktike faciligis, ĉar estis organizita komune la veturigado kaj de haveno al kongresejo kaj inverse.

Persone mi loĝis kun alia partoprenanto de Svedujo en junulargastejo

sufiĉe proksime al la kongresejo. Tiu partoprenanto, kara amikino de mi, ankoraŭ ne lernis multe de esperanto sed havas la intereson kaj decidis kapti la ŝancon iri al kongreso tiom frue kiel eblis. Mi ĝojas ke ŝi kuraĝis iri spite al esti komencanto kaj ŝi certe motivigis pli pri lerni esperanton por la venonta universala kongreso kiu okazos en ŝia devena lando Sudkoreujo.

Dum la kongreso estis bona mikso de programeroj pri historio, pola kulturo de diversaj epokoj, informo pri la regiono, kaj ankaŭ pli esperantrilataj temoj. Mi precipe ŝatis la programeron en loka biblioteko kun parolo de tradukisto, pola aktorino kaj universitatstudentoj de la sveda. La aŭtorino pri kiu temis, kvankvam ŝi estas ricevinato de Nobelpremio de literaturo estis

tute “nova” por mi kaj mi aprezas ekkoni ŝian verkaron tradukitan al esperanto.

Mi lernis pri Gdansk kaj la proksimaj urboj dum la kongresa semajno kaj ankaŭ pli intime ol ordinara turistoj en la akompanaro de polaj samideanoj, mi pensas. Kaj dankon al multaj internaciaj partoprenantoj preskaŭ sentis kiel fundamenta estis internacia renkontiĝo. Se mi komparas kun aliaj kongresoj al kiuj mi iris mi certe krokodilis multe pli en ĉi tiu, sed mi ĝuegis la tempon kaj sentis tamen ke esperanto estas taŭga kaj uzebla lingvo por interkulturaj kontaktoj. En tute – estis tre bona sperto.

Fanny Tjäder



Tydligare regler för bidrag

Styrelsen håller på att omarbete och förhoppningsvis förtydliga reglerna för att söka olika typer av bidrag från SEF:s fonder för olika esperantorelaterade projekt och aktiviteter. Viktigt att understryka är att bidragen inte i första hand syftar till att finansiera individuella medlemmars egna förkovran, utan att det ska finnas en större nytta: SEF kan mycket väl helt eller delvis bekosta deltagandet i en kurs eller temadag (eller delkostnader som resan dit) för en eller flera medlemmar, om det finns en plan att dela med sig av de inhämtade kunskaperna genom föredrag för resten av klubben eller genom annan verksamhet som innebär att esperanto syns utåt.

Inte bara att få

Ett motkrav är dock alltid någon form av rapport – något som kan publiceras i LA ESPERO eller användas någon annanstans – som informerar och kanske även inspirerar andra medlemmar att göra något liknande. Ett annat krav är något så basalt som kvitto: att det är faktiska kostnader som det finns någon form av kvitto på, eller att SEF efter överenskommelse helt enkelt betalar fakturan. Om det handlar om flera olika delkostnader behövs någon form av budget eller specifikation av kostnaderna, och om bidrag kommer även från annat håll. Styrelsen kan till exempel besluta att SEF betalar en del av kostnaderna, till exempel en deltagaravgift men inte resan dit eller tvärtom; tryckkostnader för en broschyr, men inte programvaran.

Ansök i förväg

Det kan mycket väl hända att bidrag beviljas i efterhand mot uppvisande av kvitto och med en god och tydlig motivering, men var hellre ute i god tid i förväg! Det kan vara flera veckor till nästa styrelsemöte och eventuella diskussioner eller frågor om förtydliganden kan dra ut på tiden.

Sist men inte minst är information som t.ex kontouppgifter nog så viktigt att skicka med...

Styrelsen

Manuskripto de vortaro

Roland Lindblom, kiu mortis en la komenco de la jaro 2016, laboris dum dudek jaroj pri manuskripto de ampleksa vortaro esperanto-sveda, kune kun laborgrupeto. Je la fino de 2015 li menciis en telefono, ke li nun havas kolekton de materialo pri ĉiuj literoj de la alfabeto.

Liaj plej proksimaj amikoj kaj familianoj nun faris laboron por trarigardi kaj ordigi la materialon, kiun Roland postlasis. Materialo pri ĉiuj literoj de la esperanta alfabeto ekzistas. Ĝi bezonos

ankoraŭ multe da redakta laboro, kelkloke kompletigojn. Ĝi estas plejparte mane skribita sur papero. Kelkaj partoj estas labornotoj, kiujn necesas kompari kun aliaj paĝoj de la notoj.

Kontakto kun la sveda Eldona Societo Esperanto kaj kun la estraro de Sveda Esperanto-Federacio estas planata, por pridiskuti kaj prijuĝi la eblecojn de daŭriga laboro.

Kun salutoj,
Ulla Luin
08-7128291

Kommunikation och medbestämmanderätt

Håll dej informerad och var med och påverka!

Mycket av styrelsearbetet i SEF sker sedan några år tillbaka över internet. Styrelsemöten och arbetsmöten hålls t.ex. via Skype, även om vi också träffas fysiskt ett par gånger om året. Inför dessa möten diskuterar vi ofta frågor i förväg i Diskutejo på *intere.se*. Många av styrelsediskussionerna är öppna så det finns möjlighet att läsa och komma med förslag eller frågor.

Hur kommer man åt informationen?

Om du inte redan har ett användarkonto på *intere.se* kan du enkelt skapa ett genom att klicka på *Krei novan konton* i menyraden. Läs igenom användarvillkoren och ange lösenordet "Pollando" för att komma vidare. Fyll i ditt för- och efternamn, ditt önskade inloggningsnamn, lösenord och e-postadress. Att vi alla använder våra riktiga namn och inte gömmer oss bakom smeknamn är viktigt, så att ingen behöver undra vem som skrivit vad.

Väl inloggad klickar du på *Diskutejo* i menyraden för att komma till diskussionsforumet.

Prenumerera på diskussioner!

I stället för att behöva logga in varje dag och titta om någon skrivit något nytt, går det att prenumerera på intressanta ämnesområden. Under varje diskussionsämne finns en knapp *Aboni*. När någon skriver ett nytt inlägg i det ämnet, får du det nya inlägget per e-post till adressen du angivit. Vill du inte längre prenumerera på ett visst ämne klickar du på samma knapp igen, som då har texten *Malaboni*.

Sociala medier

På Instagram och Twitter finns kontot *@intere_se*. Än så länge uppdateras de ganska sällan, men vanligtvis i samband med kongresser, mässor eller temadagar där SEF deltar. På webbsidan *intere.se* finns även flera bloggar som går att prenumerera på via e-post eller som RSS-flöden. ♦

Nytt för direktmedlemmar

Det här gäller för dig som betalar din medlemsavgift direkt till förbundets plusgiro 2012-3.

Flera har efterlyst blankett för medlemsavgiften, vilket inte har skickats ut under en tid. Planen är att direkta medlemmar skall komma att få en faktura på sin medlemsavgift för nästa år. Fakturan kommer med nästa nummer av tidningen. Du har kanske upptäckt att andra föreningar infört den modellen och vårt bokföringssystem ger möjligheten nu. För klubbarnas medlemmar skapas också fakturor, men de innehåller bara SEF-avgiften, inte klubbens avgift, och stannar därför hos kassören.

Vi hoppas att detta skall göra det lättare att komma ihåg avgiften.

Anita Dagmarsdotter

La gastigejo invitas al Nordia kaj kultura kunlaboro oktobre

ESPERANTO-GASTIGEJO

En Esperanto-Gastigejo okazis renovigoj pri kiuj vi povis legi en la antaŭa numero. Ni celis vendi servojn al la ŝtato, sed ni tro malfrue pretiĝis por sukcesi. Nun ni volas montri la renovigitan domon kaj inviti al Nordia kaj kultura kunlaboro de ĵaŭde vespere ĝis dimanĉe 20-23 de oktobro lige al nia tiusabata jarkunveno. Kompreneble eblas ankaŭ pli mallonga aŭ longa restado. Ni helpas vin plani vian vojaĝon per publika transporto.

La ideo pri okazigo de la deka Kultura Esperanto-Festivalo en Lesjöfors releviĝis. Ĉu eble somere 2017 aŭ 2018? Dum la Universala Kongreso post la koncerto de Kim Henriksen la ideo ricevis entuziasman apogon. Nun necesas trovi realisman – kaj inspiran – vojon antaŭen. En Nitro la gastigejo prezentigis ankaŭ en kunvenoj de

Esperantocentroj kaj alikuntekste. Multaj ne scias ke Esperanto-Gastigejo en Svedio ekzistas kaj estas malfermita tutjare por de unu ĝis kvindek gastoj (kaj kun ioma preparo eĉ multe pli). Eblas ankaŭ de Lesjöfors kiel bazo ĝui la ofertojn de la Vermlanda regiono, ekz. pasigi la aŭtunajn feriojn kun la genepoj.

Ĉi-jare ni festas la 20-jariĝon de nia kursejo. Estas transira tempo. Ni dankas al niaj plurjaraj revizoroj Ulla Luin kaj Sten Svenonius kaj serĉas novajn revizorojn kaj aktivulojn. Gravegas ke ni trovos vojon al stabileco por povo servi la Esperantomovadon laŭeble bone.

Informoj de nia retejo, telefone aŭ retroŝte (vidu p. 2) aŭ de la prezidanto anna.ritamaki@esperanto.se

Höstträff med tema nordiskt och internationellt samarbete

Välkommen till Esperanto-Gården i samband med årsstämman från och med middag på torsdag kväll den 20 oktober till söndag den 23 oktober 2016. Kontakta oss (se sid 2) för närmare info!



Martin Strid helpas en la Esperanto-Gastigeja budo dum la movada foiro en Slovakio.

Kallelse till Esperanto-Gårdens årsstämma i Lesjöfors

Kallelse till Esperanto-Gårdens årsstämma i Lesjöfors Esperanto-Gården i Lesjöfors ekonomisk förening kallar till årsstämma lördagen den 22 oktober 2016 kl. 10.00 på Esperanto-Gården. Stadseenliga ärenden och förslag till stadgeändring. Välkommen!

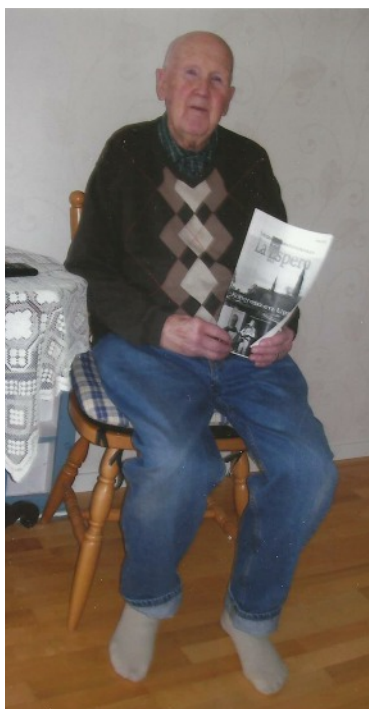
Styrelsen genom Anna Ritamäki-Sjöstrand, ordförande

Alvoko al jarkunveno de Esperanto-Gastigejo en Lesjöfors

La koopera societo Esperanto-Gastigejo en Lesjöfors alvokas al jarkunveno sabaton la 22an de oktobro 2016 je 10.00 en Esperanto-Gastigejo. Laŭstatutaj aferoj kaj propono por statutŝanĝo. Bonvenon!

Anna Ritamäki-Sjöstrand, prezidanto, nome de la estraro

Skövdeklubbens äldste medlem fyller 95 år



Bertil Johansson föddes 8 september 1921 i Våmb utanför Skövde. Han gifte sig ganska sent i livet med Sonja. Tillsammans fick de ändå många lyckliga år. En dotter och en son föddes i familjen.

Bertil blev tidigt intresserad av Esperanto. Han berättar, att han en dag gick förbi Stokirks bokhandel i Skövde. I skyltfönstret såg han information om Esperanto. Den unge Bertil tog kontakt med esperantoklubben, som startat 1932. Nu var det 1938 och Bertil blev medlem. Han lärde sig språket och blev bekant med Emil Falk, klubbens förste ordförande, Stig Jacobson, känd skövdebo och författare, Lennart Åberg, entusiastisk esperantolärare, Börje Andersson, journalist och många fler.

Bertil gjorde resor till olika esperanto-arrangemang. Flera resor

gjorde Börje och han tillsammans. Ibland cyklade de till länder i Europa.

Bertil minns, att han gjort resor till kongresser i England, Polen, Frankrike, Holland och Belgien. Ja, en stor del av Bertils liv handlade om Esperanto. Roliga minnen har han från bussutflykter och besök av vänner från Afrika och andra länder.

Familjen bodde kvar i Våmb så länge Sonja levde. Där var han en mycket omtyckt kyrkvård i 42 år. När Sonja hastigt lämnade honom blev det svårt för honom att bo kvar i huset i Våmb. Han flyttade till ett äldreboende i Skövde. Där kommer han att fira sin 95-årsdag med familj och vänner. Vi önskar honom all lycka.

Skövdeklubben

Aktivado en la nordo

Dum vojaĝo al mia hejmurbo en norda Svedio mi kaptis la okazon renkonti kelkajn svedajn esperantistojn. En Gävle mi havis kafejan renkontiĝon kun la malnova membro Maj-Britt Kristoffersson kaj la multe pli nova membro Alexander Jonsson. Li tre interesiĝas pri lingvoj kaj aŭtune iros al Ĉinio por studi la ĉinan lingvon.

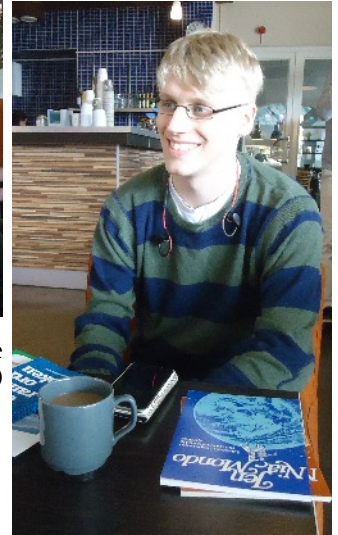
En Älvsbyn mi vizitis la studrondon de Gunnel Nilsson, 90-jara fervorulino kiu jam sukcesis publikigi artikolojn pri esperanto en du el la regionaj tagĵurnaloj Piteå-Tidningen kaj Norrbottenskuriren. Certe venos pliaj artikoloj. Gunnel mem ekstudis esperanton nur ĉi-jare kvankam ŝia patrino estis esperantistino kun multaj kontaktoj kun, inter alie, francaj geesperantistoj.

Ann-Louise



Alexander en Gävle
(fotis ALÅ)

Maj-Britt en Gävle
(fotis ALÅ)



Älvsbylottornas esperantocirkel fick celebret besök

Ann-Louise Åkerlund från Helsingborg är vice ordförande i Svenska Esperantoförbundet, ordförande är Olof Pettersson i Stockholm.

Ann-Louise som i grunden är Piteåflicka kom på semester till Norrbotten för att hälsa på släkt och vänner, vi i studiecirkeln uppskattade verkligen att hon offrade en hel dag på att besöka oss.

Vi fick en hel del material av Ann-Louise, bland annat ett svensk-esperantiskt lexikon och ett läromaterial som heter Liza kaj Paulo. Där finns tecknade personer och under bilderna står vad de gör. Ett roligt sätt att lära sig esperanto på, lite omväxling till glospluggandet. Vi fick också många goda råd och tips av Ann-Louise, sedan berättade hon att Karlskoga Folkhögskola under många år hade kurser i esperanto. Eldsjälen Lars Forsman ledde kurserna, men när han gick i pension var inte skolan intresserad längre.

Lerum gymnasium har haft esperanto som elevens val, och under dessa år hade man utbyte med Litauen.

Kursverksamheten avslutades för att man inte fick ha lokala kurser för Skolverket.

Så kom den obligatoriska frågan till Ann-Louise: Hur kom du själv i kontakt med esperanto?

1996 kom Ann-Louise i kontakt med esperanto genom att Verdandi Kamratpunkten i Helsingborg hade en studiecirkel i esperanto – ett språk hon aldrig hört talas om. Eftersom hon alltid varit språkintresserad gick hon med i en cirkel. Ju mer hon läste, desto mer fascinerad blev hon. Hon sökte litteratur på biblioteket, där fanns endast en bok, men skam den som ger sig – de fick söka i bibliotekets magasin och köpa in fler böcker.

Senare kom hon i kontakt med Svenska Esperantoförbundet och idag är hon vice ordförande där.

En fantastisk dag har också ett slut, vi tackade Ann-Louise med Älvsbykassar och sa: Ĝis revido!

Gunnel Nilsson
Älvsbyn



Carina kaj Irene (fotis ALÅ)



Bosse kaj Gunnel (fotis ALÅ)

Norrbotens Esperantosällskap har sett dagens ljus i en trädgård i Luleå

La Esperanto Societo de Norrbotten vidis la taglumon en ĝardeno en Luleå

Söndagen den 3 juli tog Luleå Esperantosällskap ett steg framåt för att utveckla sin verksamhet. Då inbjöds esperantointresserade från närområdet till brunch hemma hos Esperantoförbundsmedlemmen Lotta Lauritz i Ersnäs, Luleå. Till träffen kom, förutom luleå-esperantisten Gabriel Erixon, fyra personer från Älvsbyn som nyligen startat en studie-cirkel i esperanto. Några av deltagarnas familjemedlemmar närvarade också, så åldern på deltagarna var mellan 1 och 90 år!

I Lottas trädgård anordnades en esperantofrågelek där man med hjälp av en lista med växtnamn på esperanto skulle försöka hitta rätt växt i trädgården. Dubbelt lurigt för den som inte hunnit så långt i sina esperantostudier och inte har trädgårdsodling som hobby.

Luleå Esperantosällskap har under drygt 1,5 års tid haft enkla möten ungefär en gång per månad på något av stadens caféer för att öva och prata om esperanto men oftast med bara två eller tre deltagare. - Nu har vi dock sett att vi får allt fler som vill delta från bland annat Älvsbyn, Boden och Piteå och vi har därför beslutat att döpa om oss till Norrbottens Esperantosällskap, säger Lotta. Huvudverksamheten kommer även i fortsättningen att vara cafémöten i all enkelhet men sällskapet är öppet för nya idéer och arrangemang.

Den intresserade kan följa Norrbottens Esperantosällskap på facebook:
<https://www.facebook.com/groups/1538510189732578/>



Gabriel Erixon (fotis G Nilsson)

Till bords hos Lotta (fotis Lotta Lauritz)



Dimanĉe la 3-an de julio (2016) Luleå esperantosällskap – Luleo Esperanto Societo faris paŝon antaŭen por disvolvi sian agadon. Interesatoj pri esperanto en la proksima regiono estis invitetaj al malfrua matenmanĝo (brunch) en la hejmo de la SEF-membro Lotta Lauritz en Ersnäs, Luleå. Al la renkontiĝo venis, krom la esperantisto Gabriel Erixon el Luleå, kvar personoj el Älvsbyn kiuj ĵus fondis studrondon pri esperanto. Kelkaj familianoj de la partoprenantoj ankaŭ ĉeestis, la aĝoj do variis inter 1 kaj 90 jaroj!

En la ĝardeno de Lotta okazis kvizo en kiu oni helpe de listo de planto-nomoj en esperanto devis trovi la ĝustajn plantojn en la ĝardeno. Malfacile por tiuj kiuj ankoraŭ estas plenaj komencantoj kaj ne havas ĝardenkultivadon kiel hobion.

Luleå Esperantosällskap dum pli ol 1,5 jaroj havis simplajn monatajn renkontiĝojn en iuj el la urbaj kafejoj por ekzerci kaj paroli pri esperanto, plejofte kun nur 2-3 partoprenantoj. – Nun ni vidas ke aperas pli kaj pli kiuj volas partopreni, el inter alie Älvsbyn, Boden kaj Piteå, kaj ni tial decidis ŝanĝi la nomon de la grupo al Norrbottens Esperantosällskap – Esperanto Societo de Norrbotten, diras Lotta. La ĉefa agado ankaŭ estonte estos simplaj kafejaj renkontiĝoj sed la societo estas malferma al novaj ideoj kaj aranĝoj.

Interesatoj povas sekvi Norrbottens Esperantosällskap en Facebook:
<https://www.facebook.com/groups/1538510189732578/>

(Tradukis Ann-Louise Åkerlund)

100-årsjubilar i Göteborgs Esperantoförening

100-Jubileo en la Asocio Esperanta en Gotenburgo

Den 5 juli fyllde Ture Wedensjö 100 år. Tre esperantister uppvaktade några dagar senare, blev bjudna på fika av Ture och sonen Leif och fick ta del av Tures berättelse från sitt långa liv som esperantist.

Redan som 15-åring, 1931, arbetade han som springpojke på Dorch-Bäckens Färghandel i Agnesberg. Där fanns en arbetskamrat som kunde esperanto och fick den unge Ture att bli intresserad av att lära sig språket.

Det resulterade i en kurs på ABF med läroboken "Gaja lernolibro" Ture gick med i esperantoföreningen och var verksam där mellan åren 1931–39. Han berättar att posten levererades 3 gånger per dag och det kom så mycket brev i brevinkastet att stora högar fick staplas upp nedanför. Många fina frimärken från världen över – gjorde att Ture också blev frimärkssamlare. Genom tidskriften "La Praktiko", utgiven från Haag, fick han adresser till människor runt om i världen och började korrespondera. Särskilt minns han en japan vid namn Yakamoto Kenzi. Det tog en månad för ett brev att nå Japan – lite skillnad från idag! Även en man från Tjeckoslovakien, Jan Gerek – violonist, som skrev dagböcker – dessa fick han gömma under madrassen av rädsla för nazister.

Några år senare avancerade Ture till att arbeta som kontorist på Dorch-Bäckens färghandel på Norra Hamngatan. En dag kom chefen med ett affärsbrev som han inte kunde läsa och frågade om någon av personalen kunde "det konstiga språket" (esperanto)? Då var det en som kunde – Ture! Man cyklade mycket på 30-talet och besökte esperantovänner. Den första Ture besökte per cykel var en kvinna vid Mjösa i Norge. Men sen kom andra världskriget och allt försvann. Det gick ej att återfinna vänner som Kenzi från Osaka.

Ture bodde även i Trelleborg där han ägde och förestod en färghandel. Den första världskongressen han deltog i var i Malmö, 1948. Då var även sonen Leif, 3 månader gammal med. Efter kriget engagerade sig familjen för utsatta människor i Holland, dit man bland annat skickade barnkläder.

Senare återvände familjen till Göteborg. Esperantointresset fick stå tillbaka lite för Tures andra hobbies som att måla tavlor och bygga modelljärnväg. Inte förrän 2014 när Ture upptäckte en annons i tidningen Göteborgs-Posten om en nyttig bok "Esperanto" av Bo Sandelin, blev det en väckarklocka för Ture. Han införskaffade läroboken "Jen Nia Mondo" och blev på nytt medlem i Göteborgs Esperantoförening.

På en fråga från Latif om huruvida Ture tror att esperanto haft någon betydelse för världens förändring under de senaste 100 åren? - Ja, svarar Ture – som exempelvis genom en kunglighet som Prins Carl (född 1911), han lärde sig esperanto efter skolan och gjorde bland annat en jorden-runt-resa. Ture själv har rest utomlands ett 20-tal gånger, men tycker att man klarar sig med bara svenska och engelska (!?)

Dock lämnar Ture vissa synpunkter på hur tidningen "La Espero" kan förbättras. Att texter bör skrivas i två spalter, esperanto och svenska. Dessutom borde tidningen tryckas i färg!

Vi som besökt Ture och Leif var Inga Johanson, Latif al Sharif och Margareta Andersson. Siv Burell hade förberett kontakten. ◆

Je la 5a de Julio iĝis Ture Wedensjö 100-jaraĝa. Post kelkaj tagoj, Ture kaj lia filo Leif invitis tri esperantistojn al kafumado por aŭskulti la vivrankonton de Ture kiel esperantisto. Jam kiel 15 jaraĝa junulo 1931, li laboris en la farbo-vendejo Dorch-Bäckens en Agnesberg. Tie estis kunlaboranto kiu scipovis Esperanton kaj intresigis Ture pri la lernado de la lingvo. El tio rezultis ke Ture partoprenis ABF-an kurson per la lernolibro "Gaja Lernolibro". Ture aliĝis al la Esperantoasocio kaj estis aktiva inter la jaroj 1931–39. Li rakontas ke la poŝto venis tri-foje po tago, kaj estis tiom multe da leteroj, kiuj trairis la leterfendon, kaj kaŭzis ke amaso da leteroj akumuliĝis ĉe la pordo. Pro la multeco de poŝtmarkoj el la tuta mondo, Ture ankaŭ komencis kolekti poŝtmarkojn. De la esperanta gazeto "La Praktiko" kiu estis eldonita en Hago, li prenis la adresojn al personoj ĉirkaŭ la mondo, kaj ekkomencis korespondi.

Precipe li memoras unu japanon kiu nomiĝas Yakamoto Kenzi. Tiam leteroj daŭris unu monaton por alveni al Japanio, tute ne kiel nuntempe. Ankaŭ li korespondis kun iu violonisto, Jan Gerek, de Ĉeĥoslovakio, kiu skribis taglibrojn sed pro timo de nazioj, kaŝis ilin sub la matraco.

Kelkare poste, Ture fariĝis komizo ĉe la farbo-vendejo Dorch-Bäckens en Norra Hamngatan.

Foje, la ĉefo venis kun leteroj en sia mano kiuj rilatis al la laboro, kaj ĉar li ne povis ĝin legi, li demandis ĉu iu de la kunlaborantaro scipovas tiun ĉi lingvon "strangan". Estis nur unu ulo kiu povis ĝin legi, Ture!

En 1930aj jaroj oni biciklis multe, kaj vizitis aliajn esperantistojn. Ture unue biciklis kaj vizitis virinon en Mjösa en Norvegio. Poste okazis la Dua Mondmilito, kaj ĉio malaperis. Oni ne plu povis trovi amikojn kiel Kenzi de Osaka.

Ture ankaŭ loĝis en Trelleborg, kie li posedis kaj estis la ĉefo de farb-vendejo. Lia unua partopreno de iu Esperanta Kongreso estis en Malmö en 1948. Eĉ la filo, Leif, kiu estis nur 3 monataĝa ĉeestis. Post la milito la familio engaĝiĝis per sendado de ekzemple infanvestojn al la vundeblaj homoj en Nederlando.

Poste, la familio revenis al Gotenburgo. Tiam Ture iom perdis sian intereson pri Esperanto, kaj pli interesiĝis pri aliaj ŝatokupoj, kiel pentri kaj konstrui modelojn de fervojoj. Lia intereso ne revekiĝis ĝis 2014, kiam li legis en la gazeto Göteborgs-Posten, pri la nova libro "Esperanto" de Bo Sandelin. Ture akiris la lernolibron "Jen Nia Mondo" kaj denove aliĝis al la Esperanto Asocio en Gotenburgo.

Respondante al la demando de Latif, ĉu Ture vere kredas ke Esperanto kontribuis al la ŝanĝado de la mondo dum la pasintaj 100-jaroj, Ture jesas kaj donas la ekzemplon de la princo Carl (naskiĝis en 1911). Li lernis esperanton post la lernejo kaj vojaĝis ĉirkaŭmonde.

Ture mem vojaĝis eksterlanden, dudekfoje, sed li persone kredas ke la sveda kaj la angla sufiĉas.

Ture donis kelkajn sugestojn por la plibonigado de "La Espero". Li volas ke artikoloj staru en du kolumnoj – kaj en la sveda kaj en esperanto. Li ankaŭ sugestas ke la gazeto estu eldonata en koloroj.

Ni, kiuj vizitis je Ture kaj Leif, estis Inga Johanson, Latif alSharif kaj Margareta Andersson. Siv Burell aranĝis la renkontiĝon. ◆